

هر عضو بدن مثل کبد، کلیه و مغزاستخوان از تعداد زیادی سلولهای یکسان تشکیل شده است. ژن های هر سلول، به آن فرمان می دهند که تولید مثل و رشد کند یا بمیرد. در حال طبیعی این فرمان ها بخوبی صادر و اجرا می شود و بدن به زندگی طبیعی ادامه می دهد. اگر صدور یا اجرای این فرمان ها دچار اختلال شود، سلول ها بصورت غیرطبیعی تکثیر می شوند و یک غده یا تومور را به وجود می آورند. در بیماری مولتیپل میلوما، انواع خاصی از سلولهای سفید به نام پلاسماسل دچار تکثیر غیرطبیعی می شوند. این سلولها در مغزاستخوان ساخته می شوند و مسئول ساختن آنتی بادی هستند. آنتی بادی ها بدن را در مقابل عفونت ها محافظت می کنند. پلاسماسل های غیرطبیعی در مغزاستخوان تجمع پیدا می کنند و باعث تخریب استخوان و اختلال در عملکردهای مغزاستخوان مثل ساختن گلبولهای قرمز و گلبولهای سفید و پلاکت ها می شود. ممکن است برای مدتی بیماری بطور کامل از بین برود اما امکان عود مجدد نیز وجود دارد.

علائم:

- درد استخوان که در ۷۵ درصد افراد مبتلا دیده می شود و اغلب در ناحیه پشت و دنده ها است و به علت وجود تومور در استخوان می باشد.
- کم خونی که با رنگ پریدگی، خستگی و ضعف خود را نشان می دهد.
- عفونت مکرر که به علت اختلال در ساختن گلبول سفید و ضعف سیستم ایمنی می باشد.

- شکستگی استخوان با ضربات خفیف که به علت تخریب بافت استخوان کاست و گاهی بدون علامت می باشد.
- افزایش کلسیم خون به علت تخریب استخوان؛ افزایش کلسیم خون باعث آسیب به کلیه، مغز، قلب و دستگاه گوارش می شود زیرا کلسیم در این اندام ها رسوب می کند. احساس عطش، یبوست، گیجی و کما از علائم دیگر افزایش کلسیم خون می باشد.
- فشار روی نخاع و فلج اندام ها؛ که به علت تخریب ستون مهره ها می باشد.
- خونریزی و کبودی به دلیل کمبود پلاکت
- افزایش غلظت خون که با علائم خونریزی از بینی، دهان، سردرد، تاری دید و نارسایی قلبی خود را نشان می دهد.
- تشکیل لخته در خون

علت:

علت واقعی این بیماری ناشناخته می باشد. در میانسالی بیشتر دیده می شود و مردان بیشتر از زنان مبتلا می شوند.

تشخیص:

خون و ادرار جهت شناسائی پروتئینی به نام بنس جوس مورد بررسی قرار می گیرند. این پروتئین شدت بیماری و پاسخ به درمان را تعیین می کند. علاوه بر این نمونه گیری از مغزاستخوان انجام می شود و بدین وسیله سلولهای سرطانی در مغز استخوان مورد شناسائی قرار می گیرد. همچنین عکس برداری ساده از استخوان ها میزان ضایعات وارده شده را مشخص می کند.

درمان:

هدف از درمان از بین بردن سلولهای سرطانی، تسکین درد استخوان، درمان کم خونی و درمان و پیشگیری از عفونت ها می باشد.

★ شیمی درمانی و اشعه درمانی (رادیوتراپی)

این روش های درمانی جهت از بین بردن تومورهای سرطانی می باشد. جزوه آموزشی مراقبت های مربوط به شیمی درمانی را از پرستار خود بگیرید.

★ داروهای ترمیم کننده سافتن سلول های

استخوانی

این داروها مثل «پامیدرونات» باعث می شوند استخوان های تخریب شده دوباره ترمیم شوند و در نتیجه احتمال شکستگی در استخوان کاهش یابد.

★ تزریق فون

جهت درمان کم خونی گاهی نیاز به تزریق خون می باشد.

★ داروهای مسکن

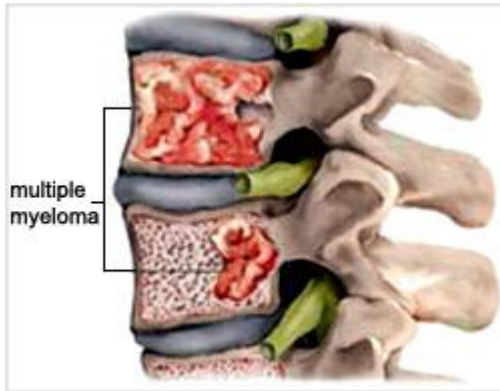
جهت تسکین درد یکی از انواع ضد درد ها توسط پزشک تجویز می شود. گاهی درد آنقدر شدید است که بیمار به ضد درد های تخریدی نیاز پیدا می کند.

فرض

مرکز آموزشی درمانی نمازی
واحد آموزش ضمن خدمت

مولتیپل میلوما

PT-HO-102

گرد آورنده: زهرا مسینی مسین آبادی (کارشناس

پرستاری

بازرسی: اشرف معمارزاده (کارشناس ارشد NICU)

استاد علمی: دکتر مانی رمزی فوق تخصص فون

و آکولوژی

۱۳۹۵

★ پیوند مغز استخوان

اگر درمان های فوق موثر نبود پیوند مغزاستخوان انجام خواهد شد. در پیوند مغزاستخوان، ابتدا بیمار در بخش پیوند بستری می گردد، سپس با استفاده از سوزن و سرنگ های مخصوص مغزاستخوان کشیده و در دمای پائین نگهداری می شود.

در مرحله بعد شیمی درمانی با دوزهای سنگین انجام می شود تا تمامی سلولهای سرطانی از بین بروند. سپس در مرحله آخر مغزاستخوان خود بیمار یا یک دهنده تزریق خواهد شد و در نتیجه، مغزاستخوان قادر خواهد بود سلولهای سالم را تولید کند.

توصیه های زیر را بکار بندید:

- دوره درمان را کامل کنید.
  - اگر متوجه عود و یا برگشت علائم شدید، بلافاصله به پزشک مراجعه کنید.
  - از فعالیتهای سنگین پرهیز کنید و فعالیتهای خود را محدود کنید زیرا احتمال شکستگی استخوان زیاد می باشد. ممکن است برای حمایت از ستون مهره ها به کمربند طبی مخصوص نیاز داشته باشید.
  - اشیاء بیش از ۵ کیلوگرم را بلند نکنید.
  - در صورت نداشتن منع پزشکی، مایعات فراوان بنوشید زیرا خطر رسوب کلیسم در کلیه و تشکیل سنگ کلیه را کاهش پیدا می کند.
  - از آنجائیکه به علت نقص در سیستم ایمنی احتمال بروز عفونت در این بیماری افزایش می یابد. جهت پیشگیری از عفونت ها توصیه های زیر را بکار گیرید:
- ♦ دست های خود را قبل از غذا خوردن بشوئید.

♦ از نگهداری گل های تازه، گیاهان آپارتمانی و پرداختن به باغبانی و نگهداری قفس پرنده پرهیز کنید.

♦ از خوردن سبزیجات تازه و میوه پوست دار خودداری کنید.

♦ رژیم غذایی پر پروتئین و پرکالری داشته باشید.

♦ به هنگام حضور در محل های پرجمعیت مثل آسانسور و سینما ماسک بزنید. حتی الامکان از حضور در این مکان ها اجتناب کنید.

♦ از نوشیدن آب از آبخوری های عمومی پرهیز کنید.

♦ جهت پیش گیری از لخته در رگ ها از انداختن پاها روی هم خودداری و از جوراب های پیش گبی از تشکیل لخته استفاده کنید.

♦ **علائم زیر را به فاطر داشته باشید و در صورت مشاهده آن، بلافاصله به پزشک**

گزارش دهید:

- علائم ناشی از عفونت شامل: تب، لرز، کاهش اشتها و سوزش ادرار
- علائم ناشی از نارسایی کلیه شامل: کاهش ادرار، ورم در دست و پا
- علائم ناشی از افزایش کلسیم خون شامل: عطش زیاد، یبوست، گیجی و کما
- خونریزی و کبودی بدون دلیل

منابع:

- 1- Bare B, Smeltzer S.(2012) Brunner & Suddarth's text book of Medical surgical Nursing. 12th ed. LWW.
- 2- Lango, Fauci, kasper (2012). Harrison's Principles of Internal Medicine.